

L ^A / 10360

JKSKITIS

L. BĒRZĪNA PASAKA

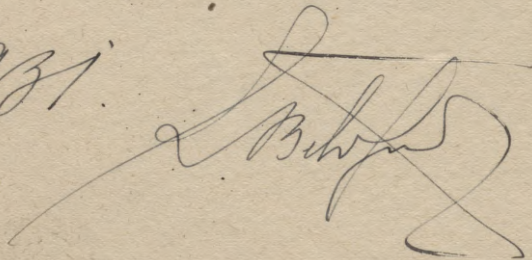
VALTERAŅU PĀRĀSĪŠĻI ZDĒYUMS

H. g. J. Miffista Kjer

no vea un janne autara

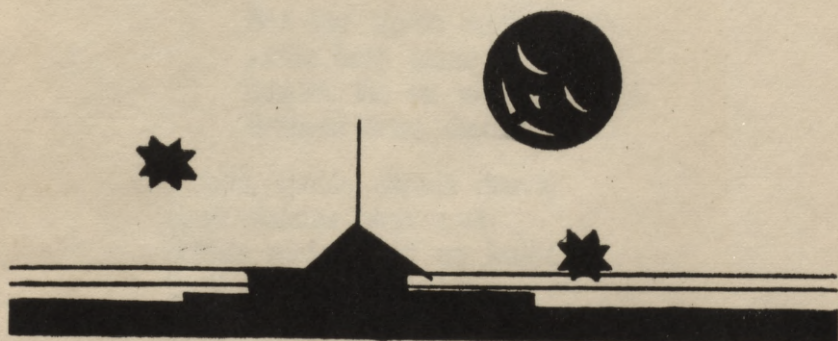
au nu toin janne sata voretjunnan

2. I. 1931.

J175
A
L 10360

ĪKŠĶĪTIS

L. BĒRZIŅA PASAKA

A. BĒRZIŅA ILLŪSTRĀCIJAS

VALTERA UN RAPAS A./S. IZDEVUMS

Valtera un Rapas
akc. sab. grāmatpiestuve
Rīgā, Brīvības iela 129/133

Valsts bibliotēka
Inv. № 430.634 1/2

0309097867

Bij reiz tēvam dēli trīs:
Mērens viens, viens garš, viens iss.
Garais sliņķis bij; ir vidējs
Nebij vis kāds dubļu bridējs.

Bet kur darba nasta grūta,
Lielie brāļi mazo sūta:
Īkšķīts, tas lai viņiem strādā,
Brāļiem ērtas dienas gādā!

Īkšķīts, gadās, strādā druvā,
Brāļi slaistās birzī tuvā;
Īkšķīts maļot svīst un kuļot,
Brāļi laiku vada guļot.

Un kā maz vēl būtu bijis,
Ko viņš mājā padarījis,
Lielie brāļi darbu meklē,
Kaut to rastu pašā peklē.

Sodien baļķus ved viņš Cēsīs,
Rītu Rīgā ielas mēsīs,
Un ja Rīgā darba nava,
Darbu dos tam Pārdaugava.

Īkšķīts nesaviebj ne seju:
„Brāļi milie, es jau eju!
Darbs man ritu, darbs man parīt;
Laimīgs, kas var darbu darīt.“

Tā, cik Dievs tam devis dienas,
Noslinkotas nav nevienas;
Pat kad nakts sāk mieru zvanīt,
Īkšķim jāiet zirgi ganīt.

Jo tais mājās, kur viņš mita,
Zirdziņš liela manta šķīta,
Būdams darbā spēka faktors;
Nepazīts tur bij vēl traktors.

Moderns bij tik brāļiem autos,
Ka uz Rīgu braukt var rautos;
Tas ja braucot dubļains tika,
Nomazgāt to Īkšķim lika.

Īkšķīts mazgā, Īkšķīts gana,
Ekur jauka dzīvošana!
Zirgi trekni, rati laistās,
Darbā skan ir dziesmas škaistās.

Visuvairs par pieguļnieku
Kā viņš neietu ar prieku!
Zirgi klusu ganās zālē,
Miglas vaļņi ceļas tālē.

Grieze griež un ūpis svilpo,
Bailīgs zaķēns garām cilpo,
Un no segas kāja basā
Allaž izslid vēsā rasā.

Gaismu redz viņš austam, dziedam,
Pērkoņnegaisus redz briedam,
Redz, ka mēness, vidū gaisa,
Sudrabiņu lejup kaisa. —

Un jo plašāk tumsa plešas,
Spožāk atspīd saules svešas;
Debess klajā tēvs tas bārsta,
Nama jumtu spuldzēm kārsta.

Mēmas ir šis saules dienu,
Nakti runīgas arvienu,
Kur ar sirdi, pilnu iugām,
Godīgs ganiņš guļ uz smilgām.

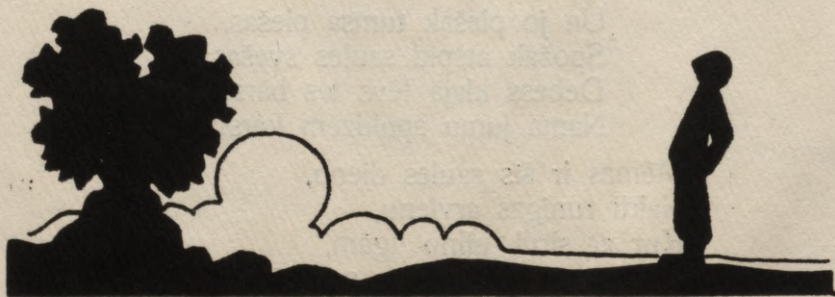
Ir ar mūsu mazo ganu
Runājamiēs zvaigznes manu,
Lai viņš dzīvē neapniktu,
Krietnāks, stiprāks, baltāks tiktu.

Tiešām, Īkšķīts tapt grib baltāks,
Darbā stiprāks, gaitā staltāks,
Lai kas jaunekļiem ir varams,
Nebūtu tam neizdarāms. —

Spēkus izkopj viņš ar prātu,
Baudās mēru zin un sātu;
Bet kur asaru redz ritam,
Liels tam prieks ir līdzēt citam.

Siviem neatbild viņš sivi;
Darba tam ar paša dzīvi;
Bet par niekiem, ko tur tiepties?
Labāk Dieva gaismā stiepties.

Luksts driz aug un driz krit sēkā,
Ozols lēni ņemas spēkā;
Īkšķīts ar nav dabu mīkstu:
Lēni aug par koku sīkstu.

Leišu zemē, tālā Skodā,
Varens ķēniņš valda godā:
Draugiem mīļš un skaugiem bīstams,
Kam viņš būtu nepazīstams?

Bet to gadi spiež uz leju,
Krunkas rievo gudro seju;
Nevarēs vairs pirksti tizli
Ilgi turēt varas zizli.

Lielkungam kad stunda sitīs,
Dievs to zin, kam tronis kritīs!
Tauta skaldišanās trumos
Naidniekam būs rijams kumoss.

Gudrie, labie ar to zina,
Citi citus saaicina
Un tad prāto, ilgi spriežot,
Kā lai to uz labu griežot.

Lemj tad: gādāt neatliekot,
Ka šie ķēniņpili tiekot,
Galms, ir ķēniņš pats, lai justu,
Kādu tauta bīstās krustu.

Kēniņš saņem tos it vēlīgs,
Izjautā pēc kārtas žēlīgs:
„Zieds no manas tautas zieda,
Sakiet, kas jums sirdi spieda?“

Lūdžēji cits citu gumda,
Drošāko uz priekšu stumda.
Caunu cepurīti rokās,
Tas nu zemu, zemu lokās.

„Cienīgs ķēniņ, ķēniņ cienīgs,
Tautā spriedums ir viens vienīgs:
Valsts un valdinieka nava,
Kam tik liela būtu slava.

Bet, ak kungs, pār mūsu valsti,
Kur pēc tevis būs tai balsti?
Dēla nav tev, ņem tad znotu,
Kam pēc sevis valsti dotu.“

Ķēniņš atbild: „Pavalstnieki,
Pretoties te būtu lieki:
Labprāt znotam valsti dotu,
Bet kur es lai ņemu znotu?“

Drošnieks klanās zemu, zemu:
„Atļauj, kungs, ka vārdu ņemu!
Meita gan tev esot klība,
Bet to ņemt būs dažam griba.“

Kēniņš teic: „Ar miļu prātu
Krietnam es to precinātu,
Bet kas zin, vai īstais rastos,
Vai tāds mīt maz zemes krastos.“

Valsti gūt dažs atjās jādams,
Pavalstnieku nebēdādams;
Milēdams lūgs meitas roku,
Bet viss darīts būs pa joku.

Kam lai savu bērnu dodu,
Ja es sirdi neatrodu?
Un vai tāds var valdīt valsti?
Kur nav sirds, tur vāji balsti!“

Drošnieks lokās zemu, zemu:
„Ļauj, kungs, ka vēl vārdu ņemu!
Ja pareizi tevi protu,
Pārbaudīt tu gribi znotu.“

Gudris vīrs zin mērķi panākt.
Liec tu galmam kopā sanākt!
Jaunavas lai visas pošas
Svētku drēbēs dārgās, košās,

Un lai nāk uz deju naskas,
Bet lai neatnāk bez maskas!
Kad nu visi dejos glīti,
Vidū laid ir princesīti,

Ļaudams iet tai liekā sejā,
Lai to nepazītu dejā.
Neteiks teicējs, neliēgs pēlējs,
Notiks tas, ko liktens vēlējs."

„Ā," teic ķēniņš, „klusi, klusi,
Panāc, puis, uz manu pusi!
Tavām domām, šķiet, ir pamats,
Bet to izspriest mans ir amats!"

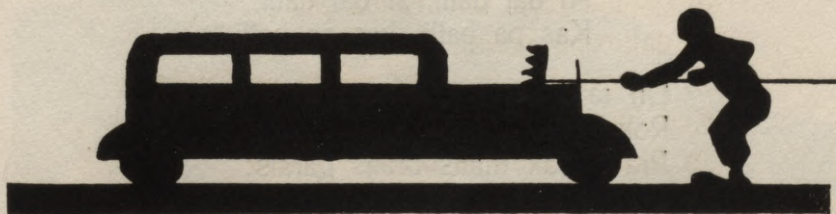
Ķēniņš paceļ balsi vēlīgs,
Tautu mājās atlaiž žēlīgs:
„Tauta, ej un mierā valdies.
Bet par padomu tev paldies!"

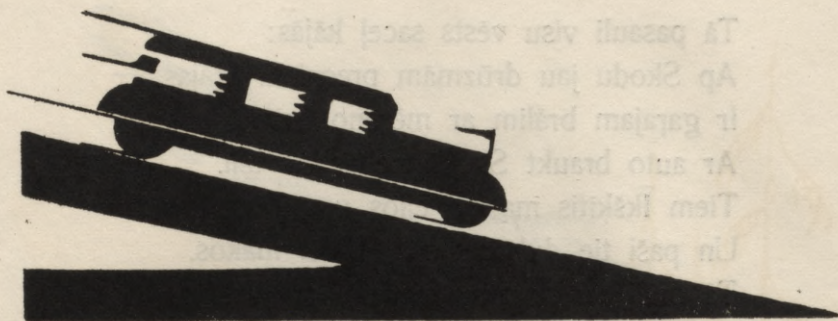

No Skodas iet vēstis pār Lietuvu, Latavu,
Lai puiši tur jāšanai rumaku gatavu,
Jo ķēniņš kroni pie malas jau liekus
Un princesei meklējot preciniekus. —
Bet jaunavas visas tur maskās būšot,
Kam laime to vēlēš, tas princesi gūšot.
Skrien karaļa vēsts gar Ventu uz Pilteni,
Uz igauņu Valku, uz Tālavas Smilteni,
Uz Piebalgu vecu, uz Piebalgu jaunu,
Pa Pliskavas šoseju nonāk uz Raunu;
Vēsts atskan Limbažos, atskan Drustos,
Lai Vidzemes puisis pacilāts justos.
Ar Zemgales novadi nepaliek bešā,
Ir tur skan vēsts no ķēniņa svešā,
Ap Jaunjelgavu un Jēkaba pili
To daudzina krūmi, daudzina sili.
Un dobelnieks draugam raksta uz Džūksti:
„Kad Skodā būs svētki, tu neiztrūksti!”
Un Skodas svētkus diženos junda
Ir Tukums, ir Talsi, ir Saldus, ir Skrunda.

Tā pasauli visu vēsts saceļ kājās:
Ap Skodu jau drūzmām precnieki krājas. —
Ir garajam brālim ar mēreno brāli
Ar auto braukt Skodā nebūs pa tāli.
Tiem Īkšķītis mašīnu eļļos un lakos,
Un paši tie dukātus sabērs vēl makos.
Tā brāļi nu brauks; lai mājā guļ Īkšķis!
Bet ja nu ceļā gadās kāds brikšķis?
Ja salūst stūre, ja riepa saplīst?
Kas cits gar ratiem mēcēs tā aplīst?
Var Īkšķis, tiešām, mums ceļā būt derīgs,
Kaut paša lietās viņš neapķērigs.
„Nu, Īkšķi, pildi kannā vēl bencīnu
Un sēdies tad iekšā!” — „Tencīnu, tencīnu,”
Teic Īkšķis, kautrīgi ielekdams ratos,
Bet brāļiem pārākums spīguļo skatos.
Jau motors drebinās, rati sāk kustēt,
„Ar Dievu, tētiņ un māmiņ un krusttēt,
Jūs, Vidzemes meitas, ar Dievu nu eita,
Mums Skodā jāiegūst ķēniņa meita!”

Auto drāžas kā pa taukiem
Gaŗām meŗiem, gaŗām laukiem,
Cauri daŗam lubu miestam,
Tu tik, gāŗej, ceŗu griez tam!

Notāŗem tie redz jau Skodu,
Kur ar ķēniŗķigu godu
Svētku galdi būs tiem klāti,
Kā tie jūtas pacilāti!

Miesta priekŗā, zaŗā pļavā
Meita nodabā dej savā:
„Ai dai dalli, ai dai dalli,
Kēniŗŗ tautu sauc uz balli!

Ak, es visu mūŗu dietu,
Kur vien danŗi, visur skrietu!
Ai dai dalli, ai dai dalli,
Kas pa balli, kas pa balli!“

Un tā priekā neredzēta
Rokas mēta, kājas mēta;
Prātot sāk mans brāŗis gaŗais:
„Velna skuŗi, ko tu darais?“

„Ak tu tētiņ, ak tu krusttēt!
Kā tā var tik veikli kustēt!
Kādi tai ir karsti skati!
Tā jau princese būs pati!”

Vai nu jūtas zemē raksi?
Gažais apturēt liek taksi.
Meiča? Blakām sēžas viņa,
Ir jau tā kā ligaviņa.

„Laime, laime smaida teju!
Maska gan sedz meitas seju,
Bet kas dejās dienu vada,
Droši tā ir karaļrada!”

Rit rati soļu tā apmēram simtu,
Te vidējs brālis redz jaunavu rimtu:
Ap pleciem, ap gurniem, pie papēžiem bija
Tai putnu un zvērādu menažerija.

Un auskari smagi uz leju velk ausi,
Tik lieli kā sentēvu dzeramie kausi,
Bet lūpām, cik maska apvērtēt jāva,
Bij krāsas uzlikta kārtiņa prāva.

No sajūsmas vidējais brālis vai kūst,
Un lec no ratiem, lai plīst, lai lūst;
Viņš jaunavu grezno sev sēdina blaku.
„Tu, lkšķit, ej kājām, to es tev saku!”

Mans lkšķīts pamet kannu ar bencinu
Un atkal nosaka: „Tencinu, tencinu!”
Ja ratos nav vietas, par ko viņam kājas?
Lai vecāki cilvēki pavizinājas!

Te kur tu gadies, kur negadies, — vārna!
Tik greiza, tik kliba, bez viena spārna.
Tā ķerkdama žēli pa akmeņiem peņas,
Ka isti pie sirds tas lkšķītim ķeras.

Un piegājis klāt, viņš putniņu glauda:

„Ja man būtu jūrā grimusē nauda,
Tev gaiskuģi pirktu, vai automobili,
Jo droši tu lidot un kustēties mili.“

Bet vārna tam saka: „Ko gaisos lai daru?
Es cilvēka bērns, bet ar viltīgu varu
Es pārvērsta vārnā, pelēka, klība,
Var mani izglābt tik milestība.

Man tagad tik brīžiem ir cilvēka seja,
Bet dzimstot man Laimiņa novēlēja,
Ka cilvēks es starp cilvēkiem kļūtu,
Ja jauneklis rastos ar tikdaudz jūtu,

Ka naktis trīs ar mierīgu prātu
Viņš ciestos, kaut gauži to spīdzinātu;
Tad trešā nakti pret gaismas ritu
Viņš jaunavu brinišķu ieraudzītu.

Jā, jā, bet velti mēs tālāki spriestu,
Kur rāsies cilvēks, kas labprāt to ciestu!“
Tad līkšķītis saka uz sērdienīti:
„Es dažureiz ciešanām rādīju spīti,
Es raudzišu.“ Vārna nu rāda tam ēku,
Kur ciešanas pārbaudīs līkšķīša spēku.

Nāk pirmā nakts: ak tavu bēdu!
Ne līkšķītim nogult, ne nosēdēt sēdu!
No visām pusēm to plosa un knaiba,
No sitieniem, dūrieniem miesa tam raiba.
Un kādu pa reizēm tam virsū pūš dvašu!
Viņš pekles tvaiku šķiet elpojam pašu.

Bet līkšķītis turās (viņš diezgan ir plūkāts).
Līdz velni pat apnīkst un nosaka: „Lūk, kāds!“
Tad nodzied gaiļi, aust austrumos diena,
Un izgaist velni, ka neredz neviena. —

Ir otru nakti mans godīgais līkšķīts
Guļ pacietīgs klusu kā villas vikšķīts;
Kaut nezvēri plosās un krata un spaida,
No krūtīm tie puisim neizspiež vaida.

„Ja vajag,“ viņš domā, „pat nāvē es iešu,
Es taču par jaunavas dvēseli ciešu.“
Un apnīkst briesmoņi; austrumos diena
Jau aust, un velnu vairs neredz neviena.

Bet trešajā naktī pazemes vara
No šņācošām dusmām nezin, ko dara:
Ar dzelzi ģķķīti rausta, ar kvēlošu,
Plēš matu un sirdi, un ko nu vēl tēlošu?

Kad mocībās sacenšas briesmoņu gari,
Vai ciešanas apķert un aprakstīt vari?
Visvairs, kad dienu tie gaida jau austam,
Cits citam tie uzsauc: „Lai ģķķīti raustām!”

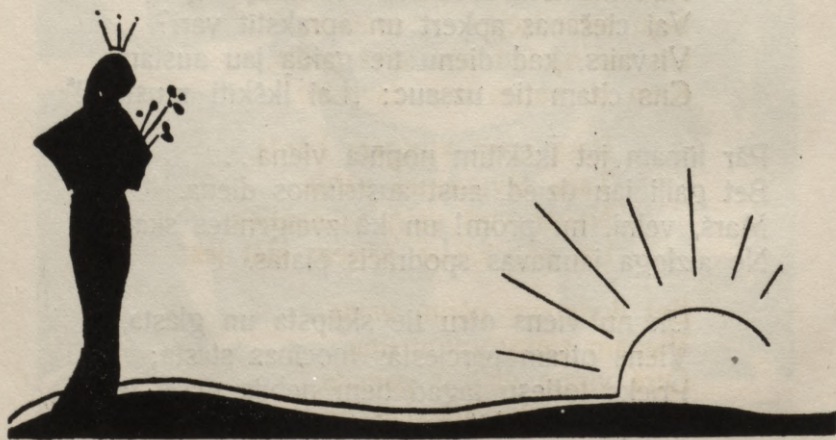
Pār lūpām iet ģķķītim nopūta viena ...
Bet gaiļi jau dzied, aust austrumos diena.
Marš, velni, nu prom! un kā zvaigznītes skatās
No aizloga jaunavas spodracis platās.

Un nu viens otru tie skūpstā un glāstā,
Viens otram pārciestās mocības stāstā;
Prieks totiesu tagad tiem nebija mazs te,
Tik jaunavai bij no vārnas vēl aste. —

Aiz vaida trešajā naktī no rīta
Tā nebij vēl galīgi atpestīta.
Nekas! tie dzīvē nesis vēl krustu,
Lai visas astes un iedomas zustu!

Bet nu tie abi dodas uz pili,
Kur precnieku pulki kā mākoņi zili;
Tie mīlojas trešo dienu un lēkā,
Ka miera nav vecā ķēniņa ēkā.

Nav miera ir tautā, kas kurn un gaida,
Lai ķēniņš znotu par pēcteci svaida.
Bet kur lai ķēniņš atrastu znotu?
Pat meitas viņš neredz, ko znotam lai dotu.

Tauta kurn, cits citu gumda,
Drošāko uz priekšu stumda.
Caunu cepurīti rokās,
Tas nu zemu, zemu lokās.

„Kungs, ja nav tev ista znota,
Lai tad valsts top citam dota!
Pārū būs te piecreiz simtu,
Droši netrūks labu dzimtu.

Liec, lai nomet rokas naskas
Seju aizsedzējas — maskas,
Un tad spried pēc sava prāta,
Kam lai valsts tiek dāvināta.“

Rasa norit kungam bārdā,
Taču tēvuzemes vārdā
Nevar viņš vairs vilcināties
Un pēc kārtas pārņem klāt ies.

Bet ikvienam pārim vaina:
Vienam sieva untumaina,
Otrā vīram vājš ir pamats,
Ka tam neder augstais amats.

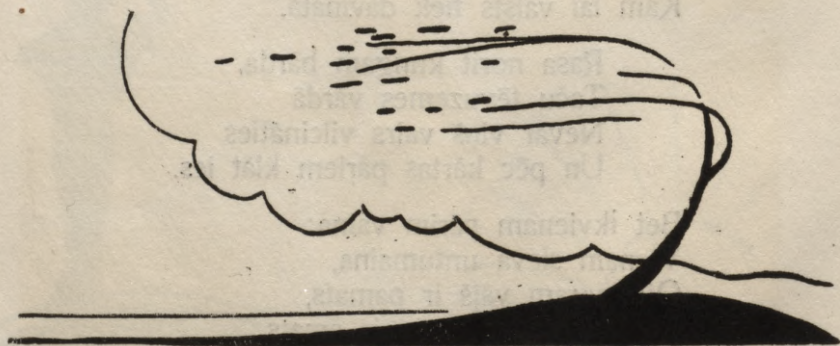
Garo ķēniņš vēro cieti;
„Dēls, tu esi čigānieti
Izredzējs par mūža draugu,
Nenes valsti tādu raugu!

Lai ar prot tā jauki dejot,
Prāts tai nesas apkārt klejot;
Bet par visa laba māti
Valsti sauc stabilitāti,

Vai pa latviski: ir labi,
Ja ir valstij stipri stabi.
Bet kas viegli kājas mētā,
Neder valsti, neder sētā.“

Brālis vidējais nu spraucas,
Ieslavēt pats sevi traucas:
„Es jau teicu: čigānieti,
To lai čigāns tura cieti!

Bet kur valsts un valdišana,
Drizāk noderēs šī mana!
Redzi, kungs, tā ir kā lelle!“
„Lai to lelli parauj elle!“

[The text in this section is extremely faint and illegible. It appears to be a multi-paragraph document, possibly a letter or a report, with several lines of text visible but not readable.]

Teic ķēniņš ar sašutumu, it manāmu.
„Šis lelles, tās valstī sataisa panāmu!
Teikt latviski: ir tas tāds nesmukums,
Kas valstij nedara godu, ne jums.

Bet darbs un tikums cilvēka augumu
Ar krāsu puško, ar spēku, ar šmaugumu,
Kā nespēj to krāsu un odieru podi,
Ko Rīgas un Parīzes veikalos rodi.

Ko, meitiņ, tu briesmīgos auskarus karini?
Ej labāk, citādu pūru sev darini!
Ej, mācies strādāt, sniedz cietējam roku,
Tad teiksi: nu īsto pūru sev loku!”

Tā ķēniņš runā pēc pāra ar pāri.
Uz valdišanu visi tie kāri;
Bet ķēniņa skati, tie vēro aši,
Ka valdīties neprot pāriši paši.

Tā velti nāk priekšā pēdējais pāris.
Stāv vecais ķēniņš skumīgs kā bāris.
Sāks pēdīgi klausināt pavalstniekus,
Ko īsti viņš savā vietā lai liekus.

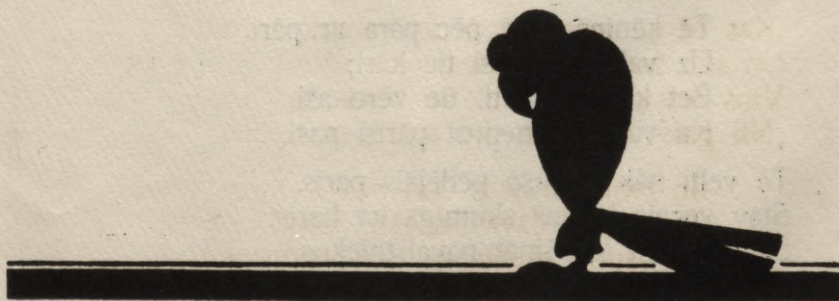
„Vai gribēsiet Gaŗo ar ŗigānieti?“
„Nē, mūsu valstī tie neder lieti!“
— „Vai Lelle jums patiksies auskaros smagos?“
— „Dievs sargi, ka tai tik nekritam nagos!“

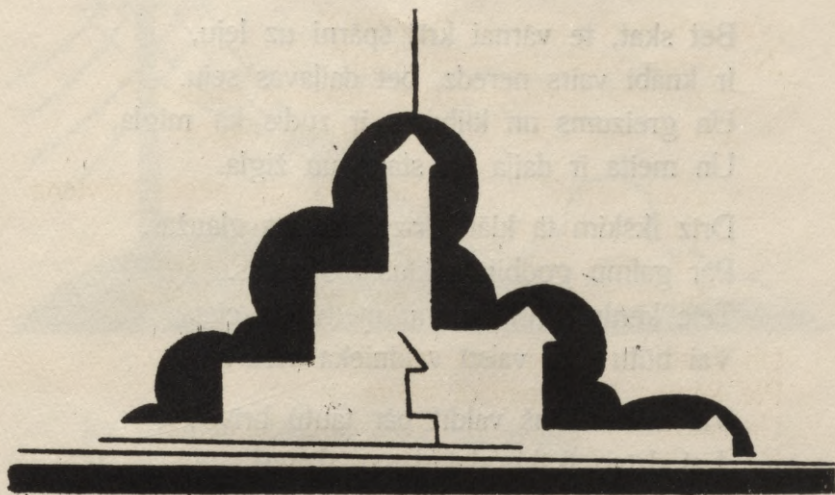
„Tad kuŗu?“ — No tiem, kungs, nebūs neviena.“
Tad valstij gaidāma pastara diena.
Ak, tavu postu! . . . Te izceļas brikšķis,
Sprāgst durvis vaļā, un iekšā nāk lkšķis.

Un knābi pabāzusi zem spārna,
Pie ķēniņa klibo pelēka vārna.
Un ļaudis vai ģibst, jo tenkas sen daudzina,
Ka ķēniņš apburtu princesi audzina,

Ne putna bērnu, ne cilvēku īstu;
Kas cits ar tik tuvu pie ķēniņa līstu?
Un visi skatās, uz pirkstgaliem stādāmieš,
Ar tuvākiem kaimiņiem paklusu rādāmieš.

Cits citam ar duņķi tie piegrūž: „vai aklis!
Kāds vārnai pelēkai saplūkāts kaklis!“
Bet ķēniņš vecais to raudādams glāsta,
Bet vārna, šķiet, ķēniņam laikam ko stāsta. —

Tad ķēniņš, asaras slaucīdams bārdā,
Uz tautu runā: „Tēvzemes vārdā!”
Jau liels bij klusums, nu top jo klusu.
Un ķēniņš turpina: „Laiks man uz dusu ...

„Laiks ... (Mātes šņukstēt iesāk it dzirdami),
Laiks domāt, kam valsti mēs atstāsim mirdami,
Laiks domāt, kam uzticēt atstātus mīļotos ...“
(Aiz sāpēm tautai kā zeme vai griļotos).

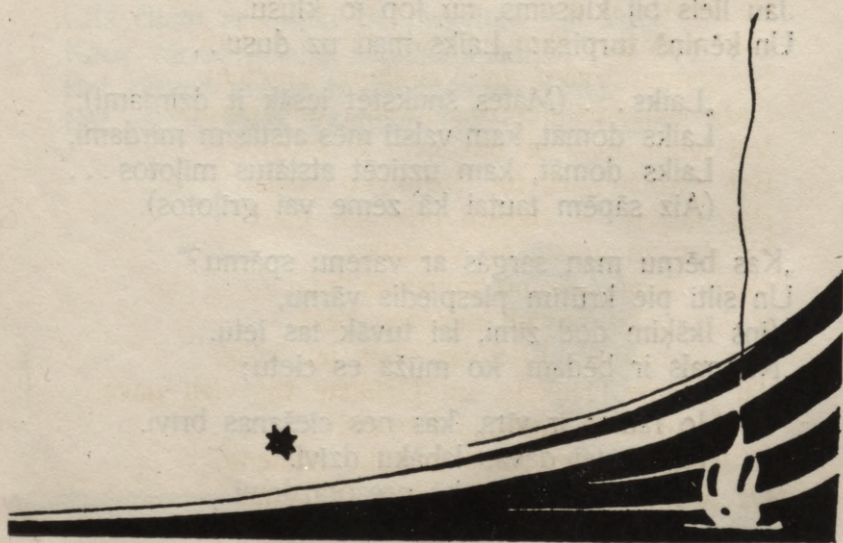
„Kas bērnu man sargās ar varenu spārnu?“
Un silti pie krūtīm piespiedis vārnu,
Viņš Ikšķim dod zīmi, lai tuvāk tas ietu.
„Nu gals ir bēdām, ko mūžā es cietu;

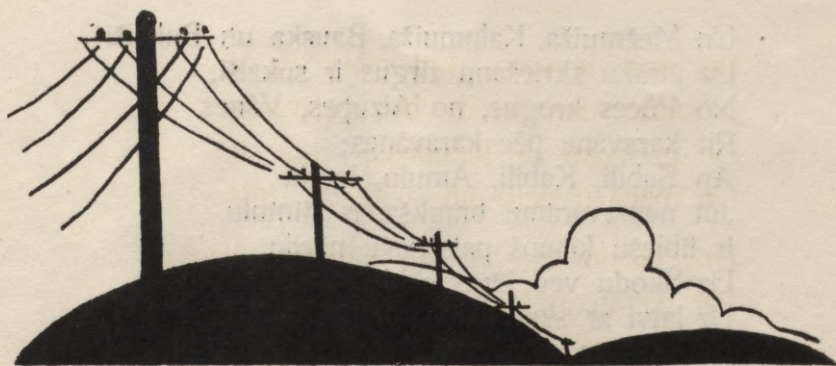
Jo radies ir vīrs, kas nes ciešanas brīvi.
Tas tautai dāvās labāku dzīvi.“
Un ļaudis skatās kā nesaprazdami,
Maz ķēniņa runā sakara razdami.

Bet skat, te vārnai krit spārni uz leju,
Ir knābi vairs neredz, bet daiļavas seju.
Un greizums un klibums ir zudis kā migla,
Un meita ir daiļa un stalta un žigla.

Driz Īkšķim tā klāt, driz ķēniņam glaužas.
Pār galmu godbijīgs klusums aužas.
Teic ķēniņš: „Par manu meitu šis cieta,
Vai būtu tam valstī valdnieka vieta?

Vai mātēs viņš valdīt pār tautu brīvo?“
„Lai dzīvo Īkšķis, lai dzīvo, dzīvo!
Lai dzīvo!“ atskan kā pārkoņa dārdi.
„Ko ķēniņš teica ir patiesi vārdi.“

Kā uzvaras svētkus visur nu zvana.
Ne Skodā, drīz visā zemē to mana!
Jo priecīgi braucēji vienos auļos
Šo vēsti nones senajos Šauļos
Un Jānišķē, Kurzemes robežām tuvu,
Kur aizpērn es zirgu jo teicamu guvu.
Cits vēsti tik steidzamu nones uz Kaunu,
Pa Pliskavas šoseju nāk tā uz Raunu,
Gar Kuldīgas Rumbu plūst tā uz Pilteni,
Uz igauņu Valku, uz Valmieru, Smiltēni;
Dažs jauneklis nopūšas Rāmkā un Drustos:
Vai laime man ar reiz ceļu tā krustos?
Bet Ķirbižu zuši un Burtnieku plauži
Par Īkšķīti — vikšķīti priecājas gauži.
Un Ainažu krastā ar Vecsalaci
Vēsts sacel aukainu sajūsmas traci.
Ir Zemgales novadi nepaliek bešā.
Tur jaunekļiem Lietuvas vizas jau ķešā.
Jāj jādama Džūkste, un Džūkste tur vien nava,
Ar Džūksti ir koalīcijā Pienava!
Ir Jaunpils, sveikdama jaukāku ritdienu,
Uz leišmalu ceļā dodas caur Blīdienu.

Un Mežmuiža, Kalnmuīža, Bauska un Bukaiši
Uz ātrāku skriešanu zirgus ir sukaiši.
No Pūces krogus, no Aizupes, Vānes
Rit karavāne pēc karavānes;
Ap Sabili, Kabili, Amulu, Imulu
Jūt nepārvaramu braukšanas stimulu.
Ir lībiešu ķēniņš pats savu nāciju
Uz Skodu ved jūras ceļā caur Vāciju;
Uz latvi ar skatu viņš raugās it idzigu,
Bet līkšķi ciknecik viņš tura sev līdzīgu.
Ikdienas uz Skodas un Leckavas pusi
Rit pajūgi, takši un autobusi;
Lai bedrainos lielceļos nedauza sānu,
Dažs palīgā ņem ir aeroplānu,
Jo visi grib redzēt kaimiņu zemi,
Kur kroni, tā sacīt, no plaukta tu ņemi,
Un ķēniņa tronī — bijušo vārnu.
Ar fantazijas brīnišķo spārnu
Ir es turp lidojis, visu tā skatu,
Kā jums šai grāmatā izstāstīt pratu.
Bet stāstu variet pārbaudīt manu,
Bez vaidiem ja panesiet mocišanu. —

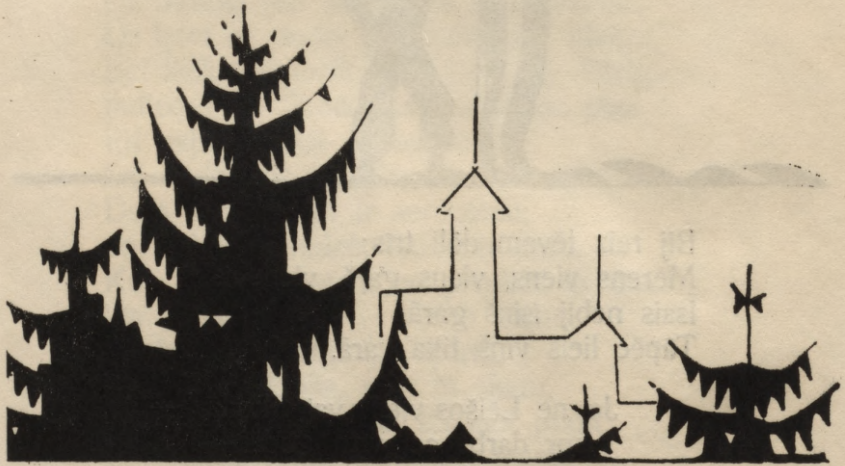

Bij reiz tēvam dēli trīs:
Mērens viens, viens gaŗš, viens iss.
Īsais nebij isiņš garā,
Tāpēc liels viņš tika varā.

Jo ne Leišos vien, vai Skodā, —
Visur darbs ceļ vīru godā.
Īkšķis, valdot tautu brīvo,
Ja nav miris, šodien dzīvo. —

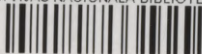

— 1875 —

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309097267

